

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-12-06

Diarienummer 2021-20737

Handläggare

Ann-Sofie Ahlgren

Telefon: 031-368 39 05

E-post: ann-sofie.ahlgren@miljo.goteborg.se

Yttrande till stadsbyggnadsnämnden över förslag till detaljplan för bussdepå vid Vädermotet, Biskopsgården, SBF-2023-00836

Förslag till beslut

Miljö- och klimatanmänden tillstyrker fortsatt planarbete under förutsättning att förvaltningens synpunkter beaktas.

Sammanfattning

Detaljplanen avser att möjliggöra för en bussdepå med plats för cirka 90 bussar. Planområdet kommer bland annat rymma stora ytor för bussuppställning och parkering. Ambitionen är även att anläggningen med tillkommande grönytor ska bidra till biologisk mångfald.

Miljöförvaltningen ser generellt positivt på detaljplanen och dess övergripande ambitioner.

Miljöförvaltningens synpunkter

Naturmiljö: Miljöförvaltningen ser positivt på att den yta som idag är lövskog kommer regleras i planbestämmelserna och nyttjas som skyfallsyta.

Dagvatten: Miljöförvaltningen bedömer att det är viktigt att se till att dagvatten från alla belastade hårdgjorda ytor renas.

Miljömål: Miljöförvaltningen bedömer att planbeskrivningens genomgång av påverkan på miljö- och klimatprogrammet med fördel kan kompletteras detaljplanens effekt på målen (positiv, neutral eller negativ).

Miljöförvaltningens samtliga synpunkter beskrivs under rubriken Förvaltningens synpunkter sist i tjänsteutlåtandet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bedömningen ur ekologisk dimension utvecklas under rubriken Förvaltningens synpunkter.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

Länk till planhandlingarna på www.goteborg.se.

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat att genomföra samråd för detaljplan för bussdepå vid Vädermotet. Stadsbyggnadsnämnden har gett miljö- och klimatnämnden möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till detaljplan senast den 12 november 2024.

Miljöförvaltningen har begärt och fått förlängd remisstid till den 20 december 2024 för behandling i miljö- och klimatnämnden den 17 december 2024.

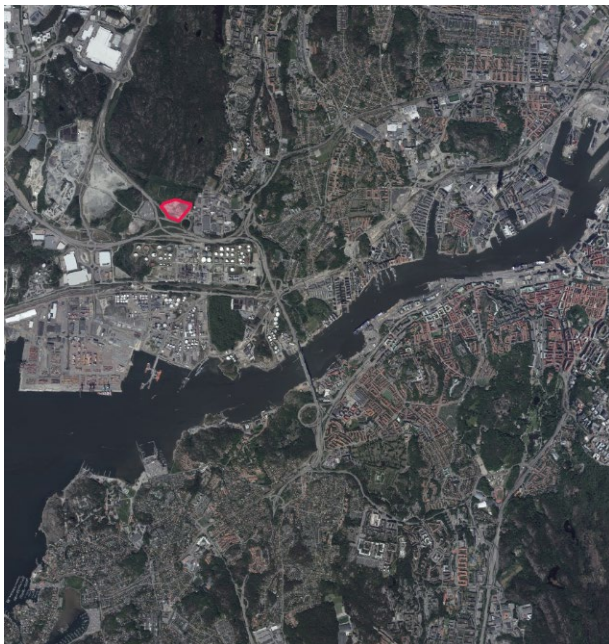
Förvaltningen har bedömt förslagets miljö- och hälsoskyddsaspekter och tagit fram detta förslag till yttrande till stadsbyggnadsnämnden.

Beskrivning av ärendet

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av en bussdepå med tillhörande funktioner. Även transformatorstationer tillåts inom kvartersmarken. Detaljplanen tar hänsyn till riskavstånd till farligt gods-led och är anpassad för att möjliggöra en god dagvatten- och skyfallshantering. Planen syftar även till att säkerställa allmän plats GATA vid infarten samt möjliggöra för en förbättrad framkomlighet för gång- och cykel.

Idag utgörs platsen av en lastbilcentral, med grusade körytor och ett fåtal byggnader. Planområdet lutar från de norra delarna vid Väderutsikten till de lägre delarna i söder närmast trafiklederna och är kraftigt påverkat av schakter och uppfyllnader. Då planområdet idag rymmer lågområden som kan ta hand om stora skyfallsvolymer, ställs krav på att platsen utformas för att även i fortsättningen kunna ta hand om stora vattenvolymer.

Detaljplanen möjliggör för en bussdepå med plats för cirka 90 bussar. Anläggningen planeras med en servicebyggnad och detaljplanen möjliggör också kompletterande bebyggelse, såsom förråd och skärmtak. Planområdet kommer även rymma stora ytor för bussuppställning och parkering.

Figur 1 Planområdets läge i staden markerat med rött.

Figur 2 Illustrationsbild över planområdet med bussupställningsplatser, personalparkering och servicebyggnad. Planområdet redovisas med gul gräns. Illustration framtagen av Sweco, med viss bearbetning av stadsbyggnadsförvaltningen.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning av planförslagets effekter på miljö och hälsa

Nedan sammanfattas de bedömningar som stadsbyggnadsförvaltningen gjort rörande de viktigaste miljö- och hälsoaspekterna av planförslaget:

Naturvärden

En naturvärdesinventering¹ har tagits fram för att klargöra vilka naturvärden som finns inom planområdet. Utredningen visar att naturvärdena inom området är begränsade. Delar av planområdet har bedömts ha "visst naturvärde", naturvärdesklass 4, och övriga områden har inga utpekade värden. De värden som finns är kopplade till förekomst av död ved, blöta områden och vissa naturvårdsarter (rödstjärt, gransångare och ärtsångare). Dessa tre naturvårdsarter bedöms häcka inom planområdet. Förutom dem observerades även kråka och tornseglare. Alla arter är vanligt förekommande både lokalt och nationellt och en exploatering av det aktuella området bedöms inte medföra någon negativ påverkan på arternas bevarandestatus.

Det finns en ambition om att anläggningen ska bidra till biologisk mångfald.

Grönytefaktor

Målnivån för grönytefaktor inom planen är 0,15, satt utifrån att det är verksamhetsmark. Exploatören har i tidigt skede tagit fram en beräkning av grönytefaktor för det tilltänkta kvartersmaken som utgår från framtagen illustration och når ett värde på 0,35, vilket med marginal uppfyller målvärdet.

Markmiljö

En översiktlig miljöteknisk markundersökning² har tagits fram, som visar viss påverkan av markföroreningar i undersökningsområdet. Där påträffades alifater och PAH³. Värdena ligger över halterna för känslig markanvändning men inte över halterna för

¹ [Naturvärdesinventering](#), Tyréns 2024

² [Översiktlig miljöteknisk markundersökning](#), Ramböll, 2014.

³ [Sveriges Geologiska Institut, Polycykliska aromatiska kolväten \(PAH\)](#)

mindre känslig markanvändning, vilket denna markanvändning utgör. Bedömningen i utredningen är att föroreningssituationen inom området är godtagbar för planerad markanvändning och att planen kan genomföras utan ytterligare åtgärder.

Dagvatten

Större ytor finns avsatta för dagvatten- och skyfallshantering, för att inte medföra försämrade skyfallssituationer för intilliggande fastigheter. Förslaget är en dagvattendamm i södra delen av planområdet och fördröjningsyta för skyfall i norra delen av planområdet som anläggs i flera nivåer. Även makadamdike, sedimentationsmagasin, brunnfilter och oljeavskiljare föreslås, för att få en god dagvatten- och skyfallshantering med god rening och tillräcklig fördröjning.

Recipient för området är Rivö fjord, en mycket känslig recipient. För att klara krav kring rening föreslås rening i serie i ett makadamdike, ett sedimentationsmagasin, en våt damm och ett brunnfilter. Innan vatten rinner mot dammen föreslås också en oljeavskiljare. Med dessa åtgärder förväntas samtliga föroreningshalter, enligt beräkningar i dagvatten- och skyfallsutredningen⁴ minska jämfört med befintlig situation, undantaget suspenderat material som blir oförändrat. Med den föreslagna systemlösningen bedöms inte exploateringen påverka recipientens möjlighet att uppnå miljö kvalitetsnormer.

Luft

Planområdet ligger nära flera stora vägar och mot, vilket medför förhöjda halter av luftföroreningar. Själva bussdepån är en arbetsplats där allmänheten inte har tillträde och där gäller annan lagstiftning än systemet med miljö kvalitetsnormer.

Utöver luftkvaliteten inom själva planområdet måste även hänsyn tas till planens eventuella påverkan på luftkvaliteten i omgivningarna. Planen ska, om inte synnerliga goda skäl finns, inte genomföras om befintliga överskridanden av miljö kvalitetsnormerna förvärras eller nya överskridanden skapas på platser där människor vistas. I det här fallet bedömer miljöförvaltningen att den tillkommande trafiken är marginell i förhållande till den redan befintliga.

Miljö- och klimatmål

Naturen; Göteborg har en hög biologisk mångfald

Planområdet har avgränsats för att inte påverka utpekade naturvärden eller sammanhängande grönskulpturer. I projektförslaget föreslås att området ska utvecklas med arter som stärker den biologiska mångfalden, men detta säkerställs inte i detaljplanen.

Klimatet; Göteborgs klimatavtryck är nära noll

Byggandet av bussdepån bidrar till en väl utbyggd kollektivtrafik som är en avgörande del för att nå Göteborgs klimatmål och minska klimatavtrycket.

Människan; Göteborgarna har en hälsosam livsmiljö

Planläggningen stärker möjligheten att åka kollektivtrafik, vilket kan bidra till minskat antal bilresor. Detta kan sin tur leda till lägre utsläpp och bättre eller bevarad luftkvalitet.

⁴ [Dagvatten och skyfallsutredning](#), Kretslopp och vatten, 2024.

Förvaltningens synpunkter

Naturmiljö

Miljöförvaltningen har tagit del av naturvärdesinventeringen, och noterar att den yta om idag är lövskog kommer regleras i planbestämmelserna som prickmark, det vill säga att marken inte får förses med byggnadsverk eller endast en viss typ av byggnadsverk, och nyttjas som skyfallsyta. Miljöförvaltningen ser positivt på detta och har inga ytterligare synpunkter.

Markmiljö

Miljöförvaltningen bedömer att en kompletterande undersökning avseende påverkan i grundvatten behöver utföras inför att bussdepån uppförs. Analyserna ska innefatta PFAS. I anslutning till den planerade bussdepån finns en tidigare bergtäkt som fyllts ut med överskottsmassor från anläggningsarbeten för bland annat Götatunneln och Partihallsförbindelsen. I den markundersökning som utförts har inte grundvatten analyserats. Det är lämpligt att i samband med kompletterande provtagning även undersöka spridning från oljecisternerna vidare och andra eventuella punktkällor till omgivande mark och grundvatten, om inte riskerna avseende detta kan uteslutas. Enligt länsstyrelsens register över potentiellt förorenade områden finns ett sådant objekt på fastigheten⁵.

Dagvatten

Miljöförvaltningen bedömer att det är viktigt att se till att dagvatten från alla belastade hårdgjorda ytor renas. Utifrån dagvattenutredningen bedömer miljöförvaltningen att det finns förutsättningar att rena och fördröja dagvattnet i tillräcklig omfattning.

Luftkvalitet

Miljöförvaltningen bedömer att luftkvaliteten inte är något hinder för detaljplanens genomförande.

När miljöförvaltningen var med och tog fram platsbedömning luft 2022, konstaterades att det visserligen fanns viss risk för överskridanden av miljökvalitetsnormer, men att väldigt få personer skulle exponeras, samtidigt som en förbättrad kollektivtrafik är positivt. Då fler fordon nuförtiden är eldrivna och utsläpp från fordon generellt sett minskat, har även lägre halter av kvävedioxid kunnat uppmätas. Därmed har risken för överskridanden av miljökvalitetsnormer i stort sett försvunnit.

Miljömål

Sammantaget bedömer miljöförvaltningen att planen delvis främjar Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram⁶ inom målen för naturen och klimatet; Göteborg har en hög biologisk mångfald respektive Göteborgs klimatavtryck är nära noll.

Miljöförvaltningen bedömer att planbeskrivningens genomgång av påverkan på miljö- och klimatprogrammet med fördel kan kompletteras med tydligare bedömningar, som formulerar detaljplanens effekt på målen (positiv, neutral eller negativ), och inte bara vilka åtgärder som påverkar målen.

⁵ Betong- och cementindustri med sekundär bransch oljegrus- och asfaltverk

⁶ [Miljö- och klimatprogrammet - Miljö och klimat Göteborg 2030 - Göteborgs Stad](#)

Naturen; Göteborg har en hög biologisk mångfald

Miljöförvaltningen bedömer att det kan finnas en viss positiv påverkan på delmålet *Göteborgs Stad ökar den biologiska mångfalden i stadsmiljön* då grönytefaktorn antas bli högre än målvärdet för verksamhetsyta, invasiva arter planeras att tas om hand och det ska anläggas damm och grönska som bidrar med dagvattenhantering och rekreativsmöjligheter för medarbetare på plats. Det är även gynnsamt för biologisk mångfald om gröna tak övervägs. Dessa kan med fördel kombineras med solceller och då även bidra positivt till delmålet *Göteborgs Stad producerar enbart energi av förnybara källor*.

Miljöförvaltningen bedömer att det även kan finnas god påverkan på delmålet *Göteborgs Stad sköter och skyddar arters livsmiljöer så att naturvärdena utvecklas*, då den yta om idag är lövskog och även planeras bli skyfallstrappa, kommer regleras i planbestämmelserna som prickmark och inte får bebyggas enligt planbestämmelser.

Klimatet; Göteborgs klimatavtryck är nära noll

Enligt detaljplanen kommer bussdepån närmare startpunkterna för vissa busslinjer. Miljöförvaltningen bedömer att detta har möjlighet att positivt bidra till delmålet *Göteborgs Stad minskar klimatpåverkan från transporter*. Detta delmål främjas även av att bussdepån som arbetsplats kan nås med gång och cykel, samt att byggaktören ämnar tillhandahålla cykelpump och laddningsmöjligheter.

Människan; Göteborgarna har en hälsosam livsmiljö

Miljöförvaltningen bedömer att detaljplanen inte kommer att ha någon större positiv eller negativ påverkan på detta mål.

Maria Jacobsson

Marcus Jahnke

Direktör

Avdelningschef